

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Cob/122/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1323204222
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Fulcová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1323204222.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Fulcovej a členov senátu Mgr. Miriam Plavčákovej a JUDr. Blanky Malichovej, v právnej veci žalobcu: MOL Magyar Olaj - és Gázipari Nyilvánosan működő Részvénytársaság (MOL Nyrt.), so sídlom Dombóvári út. 28., Budapešť, Maďarsko, IČO: 01-10-041683, zastúpeného: RUŽIČKA AND PARTNERS s.r.o., so sídlom Vysoká 2/ B, Bratislava, IČO: 36 863 360, proti žalovanému: CHORS like a hotel s.r.o., so sídlom Obchodná 43 - 49, Bratislava, IČO: 35 951 796, zastúpenému: VIVID LEGAL, s. r. o., so sídlom Plynársená 7/A, Bratislava, IČO: 36 807 915, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava III, č.k. 64Cb/30/2023-43 zo dňa 16.08.2023, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Mestského súdu Bratislava III, č.k. 64Cb/30/2023-43 zo dňa 16.08.2023 mení nasledovne:

„I. Súd nariaďuje odporcovi, aby sa zdržal úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva č. XXXXXXXXXXXXX zriadeného k 474 ks akcií ISIN L emitovaných spoločnosťou SLOVNAFT, a.s., so sídlom Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava, IČO: 31 322 832 zapísanej v obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, odd. Sa, vložka č. 426/B inak ako výplatom protiplnenia odporcovi ako záložnému veriteľovi v súlade s ust. § 118i, ods. 13 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení z úschovy zriadenej v Československej obchodnej banke, a.s., so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, zapísanej v obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, odd. Sa, vložka č. 4314/B na účely poskytnutia protiplnenia akcionárom spoločnosti SLOVNAFT, a.s., so sídlom Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava, IČO: 31 322 832 zapísanej v obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, odd. Sa, vložka č. 426/B v rámci uplatnenia práva výkupu navrhovateľom.

II. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi plnú náhradu trov súdneho konania. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

III. Súd poučuje odporcu: CHORS like a hotel s.r.o., so sídlom Obchodná 43 - 49, Bratislava, IČO: 35 951 796, že môže voči navrhovateľovi: MOL Magyar Olaj - és Gázipari Nyilvánosan működő Részvénytársaság (MOL Nyrt.), so sídlom Dombóvári út. 28., Budapešť, Maďarsko, IČO: 01-10-041683, podať žalobu o určenie, že je oprávnený vykonať jeho záložné právo č. XXXXXXXXXXXXX zriadené k 474 ks akcií ISIN L emitovaných spoločnosťou SLOVNAFT, a.s., so sídlom Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava, IČO: 31 322 832 zapísanej v obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, odd. Sa, vložka č. 426/B aj inak, ako prijatím protiplnenia podľa § 118i ods. 13 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Súd poučuje odporcu, že ak súd tejto žalobe vyhovie, aj bez návrhu nariadené neodkladné opatrenie podľa bodu I. výroku tohto rozhodnutia zruší.“

Žiadna zo strán konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v nasledujúcom znení:

„I. Súd nariaďuje odporcovi, aby sa zdržal úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva č. XXXXXXXXXXXXX zriadeného k 474 ks akcií ISIN L emitovaných spoločnosťou SLOVNAFT, a.s., so sídlom Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava, IČO: 31 322 832 zapísanej v obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, odd. Sa, vložka č. 426/B inak ako výplatom protiplnenia odporcovi ako záložnému veriteľovi v súlade s ust. § 118i, ods. 13 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení z úschovy zriadenej v Československej obchodnej banke, a.s., so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, zapísanej v obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, odd. Sa, vložka č. 4314/B na účely poskytnutia protiplnenia akcionárom spoločnosti SLOVNAFT, a.s., so sídlom Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava, IČO: 31 322 832 zapísanej v obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, odd. Sa, vložka č. 426/B v rámci uplatnenia práva výkupu navrhovateľom.

II. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi plnú náhradu trov súdneho konania. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil nasledovne:

„15. Navrhovateľ v konaní preukázal naliehavosť potreby dočasnej úpravy práv strán sporu tým, že preukázal snahu odporcu o výkon záložného práva predajom akcií.

16. Predmetnú skutočnosť je možné vyvodiť z odpovede CDCP, ktorým CDCP priamo označil svojho člena, ktorý môže (a teda je pravdepodobné, že začal kroky smerujúce k realizácii) realizovať úkony smerujúce k zápisu zmeny vlastníka predmetných akcií.

17. Dôvodnosť nároku navrhovateľ osvedčil tým, že listinami preukázal zákonnú realizáciu práva výkupu a zloženie zodpovedajúcich finančných prostriedkov v banke. Súd konštatuje, že zákonným prijatím rozhodnutia o výkupe a zložením finančných prostriedkov v banke zaniklo vlastníctvo akcií dlžníka a bolo zákonne nahradené vznikom nároku na vyplatenie zodpovedajúcej finančnej čiastky. Odporcovi ako záložnému veriteľovi vzniklo „len“ právo na výplatu jeho zabezpečenej pohľadávky do jej výšky v zmysle ust. § 118i, ods. 13 ZCP a teda nemá v čase vydania rozhodnutia súdu právo realizácie záložného práva scudzením akcií tretej osobe, resp. iným spôsobom než výplatom protiplnenia.

18. Súd považuje za nevyhnutné dať do pozornosti, že nariadením neodkladného opatrenia odporca len stratí právo v rámci výkonu záložného scudziť akcie tretej osobe bez straty zákonného nároku na výplatu plnenia v zmysle ust. § 118i, ods. 13 ZCP, čím nedôjde k nezákonnému obmedzeniu práv záložného veriteľa.

19. Na základe uvedeného súd konštatuje, že navrhovateľ uniesol dôkazné bremeno preukázania naliehavosti, hrozby bezprostrednej ujmy, ktorá neznesie odklad, zákonnosti svojho nároku a dôvodne vyžaduje úpravu právo alebo pomerov.

20. Súdu sa preto javí návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia ako dôvodný.

21. O trovách neodkladného opatrenia súd rozhodol na základe skutočnosti, že návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel.“

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 324 ods. 1, ods. 3, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 a § 343 ods. 1 CSP.

4. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý uznesenie Mestského súdu Bratislava III, č.k. 64Cb/30/2023-43 zo dňa 16.08.2023 napadol v celom jeho rozsahu, pričom odvolacie dôvody vymedzil ustanovením § 365 ods. 1 písm. b), písm. f), písm. g) a písm. h) CSP.

5. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP žalovaný videl v nasledovných vadách napadnutého rozhodnutia:

(i) arbitrárne a nepreskúmateľné odôvodnenie

6. Žalovaný nesúhlasil s tým, že žalobca preukázal naliehavosť potreby dočasnej úpravy práv strán sporu tým, že preukázal snahu žalovaného o výkon záložného práva predajom akcií, ani s tým, že predmetnú skutočnosť je možné vyvodiť z odpovede CDCP (ďalej len „List CDCP“), ktorým CDCP priamo označil svojho člena, ktorý môže (a teda je pravdepodobné, že začal kroky smerujúce k realizácii) realizovať úkony smerujúce k zápisu zmeny vlastníka akcií.

7. Žalovaný poukázal na dotknuté stanovisko CDCP: „V tejto súvislosti si Vám dovoľujeme odporučiť komunikovať s členmi, ktorí predmetnú transakciu môžu realizovať. CDCP disponuje aktuálne informáciou, že členom, ktorý by mohol prevod realizovať je RM-S Market, o.c.p., a.s.“

8. Z uvedeného textu podľa žalovaného nevyplýva, že žalovaný vykonáva kroky k scudzeniu akcií. CDCP len poukazuje na to, že existuje člen, ktorý by mohol prevod realizovať, a nie, že realizuje, alebo vykonáva činnosti k tomu smerujúce.

9. Žalovaný nesúhlasil ani so závermi súdu prvej inštancie v odseku 17 odôvodnenia jeho rozhodnutia. Namietal, že sa súd žiadnym spôsobom nevyrovnal s otázkou zániku, resp. zmeny rozsahu práv súvisiacich so záložným právom. Nezaoberal sa tým, aké následky má realizácia práva výkupu okrem toho, že citoval zákonné ustanovenie, ktoré len hovorí o zložení protiplnenia do úschovy. Súd prvej inštancie sa podľa žalovaného nezaoberal ani tým, či zložené protiplnenie pokrýva celú výšku pohľadávky žalovaného, ako záložného veriteľa, a rovnako ani tým, či zložené protiplnenie poskytuje dostatočný objem finančných prostriedkov na to, aby boli uspokojené nároky všetkých bývalých vlastníkov akcií a záložných veriteľov. Súd sa jednoducho uspokojil so skutočnosťou, že určitý objem finančných prostriedkov je zložený v úschove, ale vôbec sa nezamyslel nad otázkou, či je tento objem dostačujúci. Možno považovať za zásadný zásah do práv záložných veriteľov, ak by ich pohľadávky neboli uspokojené v celom rozsahu len z dôvodu realizácie práva výkupu a zloženia nedostatočných finančných prostriedkov do úschovy.

10. V posudzovanom prípade bolo podľa žalovaného podstatné to, či skutočne dochádza k zániku záložného práva v zmysle príslušných ustanovení ZoCP, resp. k obmedzeniu práv spojených so záložným právom (predovšetkým práva výkonu záložného práva). Tvrdenie žalobcu, že záložné právo zaniklo a je nahradené len právom na protiplnenie, a že sa žalovaný snaží o výkon záložného práva v rozpore so zákonom, nie je podľa žalovaného zákonom predpokladaným dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Poukazujúc na judikatúru Ústavného súdu SR o tom, že aj vo vzťahu k neodkladným opatreniam je potrebné poskytovať ochranu obom stranám sporu (napr. uznesenie ÚS SR zo dňa 15.11.2017, sp. zn.: II. ÚS 712/2017) žalovaný namietal, že súd prvej inštancie ochranu poskytol iba žalobcovi ako majoritnému akcionárovi, avšak žalovanému ako záložnému veriteľovi ochranu neposkytol, keďže sa vôbec nezaoberal otázkou, či práva vyplývajúce zo záložného práva zanikajú a sú nahradené výlučne možnosťou získania protiplnenia. V tomto žalovaný videl porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie.

12. Skutočnosti tvrdené žalobcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú podľa žalovaného nedostačujúce na vydanie neodkladného opatrenia. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je zrejmé, čo súd prvej inštancie vyabstrahoval z príslušných zákonných ustanovení a akým spôsobom aplikoval jednotlivé ustanovenia zákona na predmetnú právnu vec. Už samotná skutočnosť, že súd prvej inštancie odôvodnenie napadnutého uznesenia obmedzil na dva krátke odseky podľa žalovaného evokuje, že odôvodnenie tohto rozhodnutia nemôže spĺňať kvalitatívne požiadavky vyžadované príslušnými ustanoveniami pre obsah odôvodnenia, čo je ďalším znakom toho, že toto rozhodnutie je arbitrálne a nepreskúmateľné.

(ii) absencia základných zákonných náležitostí, konkrétne poučenia

13. Žalovaný ďalej poukázal na to, že vo výroku napadnutého uznesenia absentuje povinnosť podať žalobu vo veci samej s tým, že oprávnenie súdu uložiť dotknutú povinnosť má fakultatívnu povahu. Súd teda v danom prípade uloženie dotknutej povinnosti nepovažoval za opodstatnené. Jeho rozhodnutie však následne môže podliehať odvolaciemu prieskumu aj z hľadiska toho, či uloženie alebo neuloženie povinnosti podať žalobu vo veci samej bolo dôvodné a zákonné.

14. Podľa žalovaného vydané neodkladné opatrenie nemá potenciál dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Vzniknutá situácia totiž poskytuje viacero právne nezodpovedaných otázok, ktoré nemožno nahradiť nariadením neodkladného opatrenia, ale z dôvodu potenciálneho zásadného zásahu do práv a právom chránených záujmov záložných veriteľov, by mali byť predmetom riadneho súdneho prieskumu s primeraným dokazovaním.

15. Pri nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania, ktorým súd žalobcovi neuloží žalobnú povinnosť, má podľa § 337 ods. 1 a ods. 2 CSP osobitým výrokom poučiť protistranu o tom, že môže podať proti žalobcovi samostatnú žalobu vo veci samej. Následkom úspešnej žaloby je potom zrušenie neodkladného opatrenia podľa ust. § 337 ods. 3 CSP, o čom musí byť protistrana (potenciálny žalobca) rovnako poučená v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia. V rámci výroku tohto uznesenia uvedie súd aj strany a predmet konania vo veci samej, aby sa mohla poučená osoba efektívne domáhať prípadnej procesnej ochrany.

16. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval, keď povinnosť podať žalobu vo veci samej žalobcovi neuložil a zároveň ani nepoučil žalovaného podľa § 337 ods. 1 a ods. 2 CSP. Uvedeným postupom súd prvej inštancie odňal žalovanému možnosť konať pred súdom.

(iii) postup súdu prvej inštancie, ktorým mu bola odňatá možnosť konať pred súdom

17. Žalovaný mal za to, že mu postupom súdu prvej inštancie bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože tento súd svojím postupom porušil zásady spravodlivého procesu, keď z napadnutého uznesenia nie je zrejmé dostatočné odôvodnenie právneho názoru konajúceho súdu ani to, akými úvahami sa súd riadil.

18. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP /nesprávne zistenie skutkového/ žalovaný videl v najmä v nesprávnom výklade/interpretácii Listu CDCP.

19. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP žalovaný uviedol, že podľa neho žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia predložil súdu skreslené skutočnosti a tvrdenia. Tým, že v prípade nariadenia neodkladného opatrenia dochádza k eliminácii možnosti žalovaného predkladať na svoju obhajobu dôkazy a tvrdenia, je navodený stav, kedy žalovaný bez vlastného zavinenia nemohol použiť prostriedky procesnej obrany v prípade konania pred prvostupňovým súdom.

20. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP /nesprávne právne posúdenie veci/ žalovaný uviedol, že tento odvolací dôvod je daný nesprávnou interpretáciou ust. § 118i ods. 13. ZoCP, ako aj tým, že konajúci súd absolútne opomenul aplikovať príslušnú právnu normu na žalobcom prezentovaný skutkový stav.

21. Ustanovenie § 118i ods. 13. ZoCP podľa žalovaného konajúci súd vzal ako jediné do úvahy pri svojom rozhodovaní o neodkladnom opatrení. Žalovaný tvrdil, že z dotknutého zákonného ustanovenia nevyplýva, že práva súvisiace so záložným právom v celosti zanikajú a ostáva len právo na protiplnenie. Otázkou zániku, resp. zmeny rozsahu práv súvisiacich so záložným právom sa súd nezaoberal rovnako ako sa nezaoberal tým, aké následky na záložné práva veriteľov by mohla mať realizácia práva výkupu okrem toho, že citoval zákonné ustanovenie, ktoré len hovorí o zložení protiplnenia do úschovy.

22. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na § 46 ods 1 ZoCP, podľa ktorého „zmluvné záložné právo k cenným papierom sa mení alebo zaniká registráciou zmeny alebo zániku zmluvného záložného práva k cenným papierom v registri záložných práv“ a ďalej na ustanovenie § 50 ods. 5 ZoCP, podľa ktorého „záložný veriteľ je povinný podať príkaz na registráciu zániku zmluvného záložného práva bezodkladne po vzniku dôvodu zániku zmluvného záložného práva. Príkaz na registráciu zániku zmluvného záložného práva je oprávnený podať aj záložca, ktorý je povinný príkaz doložiť písomným potvrdením o splnení záväzku alebo inou listinou preukazujúcou dôvod zániku zmluvného záložného práva vystavenou záložným veriteľom. Pri registrácii zániku zmluvného záložného práva k cennému papieru sa postupuje podľa odsekov 2 a 3. Príkaz na registráciu zániku zmluvného záložného práva k cennému papieru obsahuje údaje podľa § 47 ods. 1. Ak cenný papier zanikol a bol vymazaný z evidencie ustanovenej podľa § 10 ods. 4 písm. a), centrálny depozitár vykoná registráciu zániku záložného práva k tomuto cennému papieru aj bez príkazu. Centrálny depozitár je povinný túto skutočnosť oznámiť záložcovi a záložnému veriteľovi na adresu registrovanú pri záložnom práve.“

23. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení podľa žalovaného vyplýva, že zánik záložného práva je možný výlučne registráciou jeho zániku, ktorú môže vykonať záložný veriteľ, ale aj samotný záložca za predpokladu splnenia záväzku. K uvedenému však nedošlo.

24. Podľa žalovaného je dôležitá aj odpoveď na otázku, či zložené protiplnenie pokrýva celú výšku pohľadávky žalovaného, ako záložného veriteľa, a rovnako, či žalobcom zložené protiplnenie poskytuje dostatočný objem finančných prostriedkov na to, aby boli uspokojené nároky všetkých bývalých vlastníkov akcií a záložných veriteľov. Ide o zásadnú otázku celého konania, ktorá môže mať vplyv na posúdenie rozsahu práv záložných veriteľov v prípade realizácie práva výkupu. Žalovaný tvrdil, že doposiaľ nedošlo k uspokojeniu jeho pohľadávky predovšetkým z dôvodu, že suma prostriedkov zložených žalobcom do úschovy nepokrýva hodnotu jeho pohľadávky. V dôsledku uvedeného by potom žalovaný bol vyplatením protiplnenia zloženého do úschovy ukrátený na svojich právach, ako aj vo finančnej sfére.

25. Žalovaný ďalej poukázal na ust. § 53 b) ods. 4 ZoCP, v zmysle ktorého: „Ak pohľadávka zabezpečená zmluvným záložným právom nie je včas a riadne splnená alebo ak nastane iná skutočnosť, ktorá je vymedzená v zmluve o založení cenného papiera ako skutočnosť rozhodná pre výkon záložného práva, záložný veriteľ môže záložné právo vykonať spôsobom ustanoveným zákonom alebo dohodnutým v zmluve o založení cenného papiera, ktorým je najmä predaj zálohu, prepadnutie zálohu v prospech záložného veriteľa, započítanie proti zabezpečenej pohľadávke alebo použitie zálohu na vyrovnanie zabezpečenej pohľadávky. Výkon záložného práva prepadnutím zálohu v prospech záložného veriteľa je možný, ak sa zmluvné strany na tom dohodli pri uzatvorení zmluvy o založení cenného papiera a zároveň bol dohodnutý aj spôsob ocenenia založeného cenného papiera. Splnenie ďalších podmienok podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov sa nevyžaduje“.

26. Za predpokladu, že by záložný veriteľ mohol prísť o časť hodnoty svojho zálohu realizovaním práva výkupu zo strany majoritného akcionára (tak ako sa to snaží urobiť žalobca), záložné právo ako zabezpečovací inštitút by podľa žalovaného absolútne stratilo svoj význam a podstatu.

27. Zo skôr uvedených dôvodov žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne alebo aby napadnuté uznesenie zrušil a aby vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

28. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vyjadril podaním zo dňa 13.10.2023 tak, že podľa neho je napadnuté uznesenie vecne správne, riadne odôvodnené, neexistuje žiaden dôvod, pre ktorý by mohlo byť zrušené a bolo vydané v konaní, ktoré netrpí žiadnou vadou, ktorá by odôvodňovala jeho zrušenie. K odvolacím námietkam žalovaného uviedol nasledovné:

29. Žalobca poukázal na to, že v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa nevykonáva dokazovanie, navrhovateľ neodkladného opatrenia je však povinný osvedčiť rozhodujúce skutočnosti tohto návrhu. V tejto súvislosti žalobca citoval príslušné časti rozhodnutí: Ústavného súdu SR, I. ÚS 358/2021 (ZNUÚS 95/2021) a Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Cdo 65/2010, sp. zn. 1 Cdo 147/2011 a sp. zn. 6 M Cdo 5/2012.

30. K Listu CDCP žalobca uviedol, že žalovaný svojím výkladom jeho obsahu úmyselne popiera obsah a účel tohto dôkazu, pričom podľa žalobcu je zrejmé, že z gramatického aj obsahového hľadiska nemôže slovné spojenie „člen, ktorý by mohol prevod realizovať“ znamenať teoretickú možnosť vykonať prevod cenných papierov, keďže takúto možnosť má každý člen CDCP, ale môže znamenať len reálnu možnosť vykonania takejto transakcie, ktorá zrejme vyplýva z predchádzajúcej komunikácie CDCP a RM-S Market, o.c.p., a.s. Keďže o úkonoch smerujúcich k výkonu záložného práva k Akciám nemusí byť žalobca v zmysle príslušnej právnej úpravy ako majiteľ týchto Akcií a záložca vopred informovaný, poskytuje List CDCP jediný žalobcovi dostupný písomný dôkaz, ktorým osvedčil reálnu a naliehavú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia.

31. Žalobca poukázal aj na to, že žalovaný v podanom odvolaní neuviedol žiadnu skutočnosť, ktorou by poprel alebo spochybnoval, že skutočne vykonával alebo vykonáva kroky smerujúce k výkonu záložného práva k Akciám ich scudzením resp. inak ako prijatím primeraného protiplnenia.

32. K námietke žalovaného o tom, že zložené protiplnenie nepokrýva celú výšku zabezpečenej pohľadávky resp. všetky nároky žalovaného ako záložného veriteľa, tak toto tvrdenie je podľa žalobcu irelevantné pre akýkoľvek spôsob výkonu záložného práva. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by hodnota zálohu musela byť primeraná výške zabezpečenej pohľadávky a je najmä na vóli zmluvných strán, t.j. záložcu a záložného veriteľa, akú záložnú zmluvu uzatvoria. Naopak, pri výkone záložného práva v zmysle § 151md ods. 1 písm. i) Občianskeho zákonníka záložné právo zaniká jeho výkonom bez ohľadu na rozsah uspokojenia veriteľa. Je preto nesprávny a nedôvodný argument žalovaného, že konajúci súd by sa mal akokoľvek zaoberať otázkou, či zložené protiplnenie pokrýva celú výšku pohľadávok žalovaného. Žalobca zdôraznil, že protiplnenie bolo ním zložené v primeranej a zákonom stanovenej výške. Konajúci súd tak podľa žalobcu procesne správne postupoval, ak neskúmal žalovaným požadované okolnosti a ani iné okolnosti vzniku, platnosti, existencie záložného práva a oprávnenosti na jeho výkon, ale sa zamerlal na skúmanie toho, či boli osvedčené podmienky na vydanie neodkladného opatrenia.

33. Nesprávny je podľa žalobcu aj právny názor žalovaného na postavenie záložných veriteľov v procese uplatnenia práva výkupu podľa ustanovení § 118i zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch. Právo výkupu je proces, ktorý zásadným spôsobom zasahuje do vlastníckych práv majiteľov akcií, pokiaľ sú splnené prísne zákonom stanovené právne, finančné a skutkové podmienky. Nie je žiadny dôvod, aby v rámci tohto procesu zostali nedotknuté práva tretích osôb, napríklad aj záložných veriteľov, ktoré súvisia s týmito akciami. Najmä ak by sa výkonom týchto práv tretích osôb mohol zmariť celý náročný proces uplatnenia práva výkupu ako aj samotný jeho účel. Poukázal aj na to, že zatiaľ čo výkonom záložného práva k Akciám prostredníctvom prijatia primeraného protiplnenia žalovanému žiadna ujma nevznikne, výkonom záložného práva k Akciám ich scudzením by bolo zásadným spôsobom ohrozené zákonným spôsobom nadobudnuté postavenie žalobcu ako jediného akcionára spoločnosti SLOVNAFT, a.s. a zmarený proces uplatnenia práva výkupu realizovaný žalobcom.

34. Žalovaný v odvolaní podľa žalobcu žiadnym spôsobom nevysvetlil, prečo odmieta prijať primerané protiplnenie za Akcie, ak by cieľom jeho konania malo byť uspokojenie jeho zabezpečených pohľadávok. Konanie žalovaného je tak podľa neho v rozpore s účelom § 118i Zákona o CP. V zmysle § 118i ods. 13 Zákona o CP má žalovaný právo, aby mu poverená osoba poskytla protiplnenie ako záložnému veriteľovi do výšky pohľadávky zabezpečenej záložným právom - do tohto práva patriaceho žalovanému titulom záložného práva k Akciám nebolo napadnutým uznesením podľa žalobcu nijako zasiahnuté, a

teda nemohlo dôjsť ani k neprimeranému zásahu do jeho práv. Výslovne bolo žalovanému toto právo ponechané. Žalobca tvrdil, že sa dôvodne obáva, že žalovaný odmieta prijať plnenie z úschovy od poverenej osoby v zmysle § 118i ods. 13 Zákona o CP a odmieta tak uspokojiť svoju zabezpečenú pohľadávku z dôvodu, že by tým došlo k uspokojeniu jeho zabezpečenej pohľadávky a k zániku jeho záložného práva k Akciám. Tým by si žalovaný zmaril jeho zrejmy zámer scudziť Akcie a tým zmariť uplatnené právo výkupu akcií spoločnosti SLOVNAFT, a.s. žalobcom.

35. Čo sa týka predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia (napr. podľa uznesenia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/48/2018 „osvedčenie aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktoré mu sa má poskytnúť ochrana“ a „osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy“ tieto žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčil a žalovaný v podanom odvolaní žiadnym spôsobom nespochybnil, že by tieto skutočnosti alebo hrozíaca ujma neboli skutočné a pravdivé a teda že by neodkladné opatrenie bolo napadnutým uznesením nariadené neoprávnené a v rozpore s týmito požiadavkami.

36. Námietky žalovaného o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalobca taktiež nepovažoval za dôvodné a namietal, že požiadavky žalovaného na podrobnú právnu analýzu v napadnutom uznesení by boli v rozpore s účelom nariadeného neodkladného opatrenia, ktorým je poskytnúť ochranu právam navrhovateľa neodkladného opatrenia na základe osvedčenia základných skutočností a hrozíacej ujmy a prekážkou osobitného zjednodušeného postupu nariadenia neodkladného opatrenia.

37. Žalobca nesúhlasil ani s tvrdením žalovaného, že „vydané neodkladné opatrenie nemá potenciál dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.“ Tvrdil, že pomery medzi stranami boli trvalo usporiadané už od decembra 2019, kedy žalobca dokončil proces výkupu Akcií, stal sa jediným akcionárom spoločnosti SLOVNAFT, a.s. a všetkým ostatným bývalým akcionárom a záložným veriteľom poskytol možnosť požiadať o výplatu primeraného protiplnenia za Akcie. Až konaním žalovaného smerujúcim k neoprávnenému výkonu záložného práva k Akciám nastala situácia, ktorá mohla viesť k protiprávneho zásahu do práv žalobcu. Žalobca tvrdil, že sa neodkladným opatrením, nariadeným napadnutým uznesením, usiluje len o zabránenie neoprávneného narušenia vzťahu medzi žalobcom a žalovaným a o obnovenie doterajšej legálnej, legitímnej a zákonnej úpravy ich vzájomných pomerov, ktorá je trvalá. Zákom predpokladaným ukončením vzájomného vzťahu medzi stranami je v zmysle §118i ods. 13 Zákona o CP výplata primeraného protiplnenia za Akcie žalovanému, ktoré žalobca opakovane žalovanému ponúkal. Výplata protiplnenia, na rozdiel od scudzenia akcií žalovaným, zachováva oprávnené záujmy žalovaného na uspokojenie jeho pohľadávky zabezpečenej záložným právom a súčasne aj oprávnené záujmy a účel práva výkupu uplatneného žalobcom. Taký stav ale žalovaný zrejme má záujem zmeniť, získať nenáležitú výhodu scudzením Akcií a získať pre seba alebo tretiu osobu postavenie akcionára spoločnosti SLOVNAFT, a.s. Keďže ale došlo k uplatneniu práva výkupu žalobcom, možnosť výkonu záložného práva žalovaným k Akciám ich scudzením by zmarila účel práva výkupu, a preto taký výkon nie je legitímny.

38. Pokiaľ ide o namietané chýbajúce poučenie podľa § 337 CSP, tak taká skutočnosť podľa žalobcu neodôvodňuje zrušenie napadnutého uznesenia, ani vecnú nesprávnosť jeho výrokov, či zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že ak odvolací súd vyhodnotí, že chýbajúce poučenie je nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, tak je to nedostatok, ktorý je možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom a teda nie je to dôvod pre zrušenie napadnutého znesenia podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, či zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V takom prípade by mal podľa žalobcu odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 388 CSP zmeniť, pretože tento nedostatok je možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

39. Žalobca opätovne poukázal na to, že žalovaný vôbec nereagoval na žalobcom tvrdené dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, ako je účel uplatnenia práva výkupu podľa Zákona o CP alebo dôvody prečo by mal byť možný výkon záložného práva k Akciám len prijatím protiplnenia. Poukázal na to, že žalovaný tieto dôvody v podanom odvolaní ani nepoprel.

40. K námietke žalovaného, že súd prvej inštancie mal v napadnutom uznesení riešiť otázku zániku resp. zmeny práv súvisiacich so záložným právom k Akciám v prípade uplatnenia práva výkupu, žalobca uviedol, že príslušná právna úprava v tomto smere nie je dostatočná a nerieši otázku výkonu záložného práva v takejto situácii. Tieto otázky však podľa žalobcu nemôžu byť predmetom konania o nariadenie neodkladného opatrenia a žalobca to ani v návrhu na jeho nariadenie neuvádzal.

41. K otázke zániku záložného práva žalobca poukázal na dôvody jeho zániku s tým, že jedným z takýchto dôvodov je podľa § 151md ods. 1 písm. i) Občianskeho zákonníka aj vykonanie záložného práva bez ohľadu na rozsah uspokojenia veriteľa. Občiansky zákonník v § 151md ods. 1 písm. h) tiež pripúšťa aj dôvody podľa osobitného predpisu, čiže aj podľa Zákona o CP.

42. Zo skôr uvedených dôvodov podľa žalobcu neboli preukázané odvolacie dôvody, vecná nesprávnosť napadnutého uznesenia, nesprávne právne posúdenie veci konajúcim súdom, či nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a ktorý by nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, prípadne aby ho zmenil tak, že doplní výrok pre žalovaného o poučenie v zmysle § 337 CSP.

43. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

44. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

45. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

46. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

47. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

48. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

49. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

50. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

51. Podľa § 337 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

52. Podľa § 337 ods. 2 CSP, súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

53. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane.

54. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

55. Podľa § 118i ods. 13 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách (zákon o cenných papieroch), poverená osoba poskytne protiplnenie tomu akcionárovi, ktorý bol majiteľom akcií cieľovej spoločnosti v okamihu prechodu vlastníckeho práva k akciám na navrhovateľa podľa odseku 8 prvej vety. Ak však v čase výplaty protiplnenia je preukázaná existencia záložného práva k akciám, poskytne poverená osoba protiplnenie záložnému veriteľovi do výšky pohľadávky zabezpečenej záložným právom; to neplatí, ak zostávajúci akcionár preukáže, že z dohody so záložným veriteľom vyplýva niečo iné. Ak došlo k omeškaniu s výplatou protiplnenia, akcionári, ktorých akcie prešli na navrhovateľa, majú právo na úroky z omeškania vo výške podľa Občianskeho zákonníka alebo osobitného predpisu. Vyplatenie protiplnenia všetkým oprávneným osobám bezodkladne a preukázateľne oznámi poverená osoba cieľovej spoločnosti a navrhovateľovi.

56. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP), a rozhodol o veci bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

57. Po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné iba čiastočne, a to v časti absencie poučenia podľa § 336 ods. 1 CSP resp. § 337 ods. 2 CSP.

58. Odvolací súd konštatuje, že vo vzťahu k výroku napadnutého uznesenia, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, sa súd prvej inštancie riadne oboznámil s procesným návrhom žalobcu a dospel k správny skutkovým záverom. Následne súd prvej inštancie vec aj správne právne posúdil.

59. K jednotlivým odvolacím námietkam odvolací súd uvádza nasledovné:

60. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že list CD CP zo dňa 10.08.2023 neosvedčuje snahu žalovaného o výkon záložného práva vo vzťahu k akciám, ktoré sú predmetom tohto konania (ďalej Akcie). Centrálny depozitár CP SR totiž v úvode tohto listu opísal, že reaguje na požiadavku žalobcu o zásah voči úkonom, ktoré by súviseli s výkonom záložného práva k Akciám. Na túto požiadavku CD CP reagoval poukazom na to, že Akcie žalobcu sú vedené na tzv. nezaradenom účte pre ktorý platí, že príkazy vo vzťahu k takýmto účtom sú podávané výlučne prostredníctvom člena CD CP. Poukázal aj na to, že v zmysle Občianskeho zákonníka pri výkone záložného práva koná záložný veriteľ v mene záložcu, a teda záložný veriteľ je priamo zo zákona splnomocnený napr. na predaj zálohu. Centrálny depozitár CP v nadväznosti na uvedené zhrnul, že nerealizuje príkazy na prevod cenných papierov nezaradených účtov a teda nemá možnosť zabrániť akémukoľvek konaniu zo strany člena. Vo vzťahu k skôr označenej požiadavke žalobcu záverom uviedol, že odporúča žalobcovi komunikovať s členmi CD CP, ktorí predmetnú transakciu môžu realizovať s tým, že podľa informácií, ktorými CD CP disponuje, členom, ktorý by mohol prevod realizovať, je RM-S Market, o.c.p., a.s.

61. Odvolací súd poukazuje na to, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd spravidla bez nariadenia pojednávania a teda bez vykonania dokazovania (§ 329 ods. 1 CSP). Skutočnosť, odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia, je preto navrhovateľ neodkladného opatrenia povinný v rozumnej miere osvedčiť. Miera osvedčenia sa riadi situáciou, najmä naliehavosťou riešenia. Osvedčovanie znamená zisťovanie najvýznamnejších skutočností potrebných pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prostredníctvom označených dôkazov. Osvedčenie skutočností, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia, sa spravidla posudzuje len podľa návrhu a k nemu priloženým listinám. Uvedený postup predpokladá platná právna úprava (§ 329 ods. 1 CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je flexibilné a rýchle riešenie situácie vyžadujúcej si v prípade potreby okamžitý zásah súdu.

62. V danom prípade, z vyššie špecifikovaného listu CD CP je aj podľa odvolacieho súdu osvedčená snaha o výkon záložného práva. Obsah tohto listu nemožno vyložiť spôsobom, tvrdným žalovaným, t.j. že z dotknutého listu vyplýva len to, že existuje člen, ktorý by mohol prevod realizovať a nie to, že tento člen aj vykonáva činnosti k tomu smerujúce. Z listu CD CP totiž vyplýva aj to, že prevod je oprávnený realizovať jeho člen, avšak vo vzťahu ku konkrétnej požiadavke žalobcu CD CP označil za člena konkrétneho obchodníka s cennými papiermi.

63. Aj napriek skutočnosti, že v tomto liste nie je žiadnym spôsobom označený žalovaný, z listu opätovne vyplýva, kto môže vo veci označenej žalobcom zadávať príkazy vo vzťahu k cenným papierom - a to ich vlastník, čiže žalobca alebo záložný veriteľ, čiže žalovaný. Odvolaciemu súdu sa javí ako nanajvyš nepravdepodobné, aby dotknutý príkaz zadal žalobca, ktorý by potom následne robil kroky k tomu, aby k prevodu nedošlo (ako napríklad domáhanie sa ochrany u CD CP resp. na súde). Odvolací súd na tomto mieste poznamenáva, že dôkazná pozícia žalobcu je značne obmedzená a žalovaný tvrdenia žalobcu jednak nepoprel, ani neosvedčil opak, napr. predložením vyjadrenia dotknutého člena CD CP o tom, že kroky k prevodu Akcií nevykonáva.

64. K odvolacím námietkam žalovaného k záverom súdu prvej inštancie o osvedčení dôvodnosti nároku žalobcu odvolací súd uvádza, že otázky nastolené žalobcom o tom, či zložené protiplnenie pokrýva celú výšku pohľadávky žalovaného a či zložené protiplnenie poskytuje dostatočný objem finančných prostriedkov na uspokojenie nárokov všetkých bývalých vlastníkov akcií a záložných veriteľov prekračujú predmet tohto konania, preto súd prvej inštancie nepochybil, keď sa týmito otázkami nezaoberal. Odvolací súd vo vzťahu k týmto otázkam súhlasí so žalobcom, že hodnota predmetu zálohu nemusí korešpondovať s výškou pohľadávky, zabezpečenej záložným právom. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že relevantným pojmom vo vzťahu k otázkam, nastoleným žalovaným, je výlučne hodnota zabezpečenej pohľadávky žalovaného, t.j. tá časť pohľadávky žalovaného, ktorá bola zabezpečená záložným právom, ktoré je predmetom tohto konania. Žalovaný v tejto súvislosti vôbec netvrdil ani neosvedčil skutočností, ktoré sa vzťahujú k jeho zabezpečenej pohľadávke, jej výšku a to, ako táto výška korešponduje prípadne nekorešponduje s protiplnením, ktoré zložil do úschovy žalobca na tento účel. Žalovaný iba tvrdil, že protiplnenie nepokrýva jeho pohľadávku. Je nepochybné, že pojmy pohľadávka a zabezpečená pohľadávka majú úplne iný obsah. Aj otázka, či zložené protiplnenie poskytuje dostatočný objem finančných prostriedkov na uspokojenie nárokov všetkých bývalých vlastníkov akcií a záložných veriteľov prekračujú predmet tohto konania a najmä jej prípadné riešenie v prospech bývalých vlastníkov je časovo obmedzené. V súlade s § 118i ods. 16 zákona o cenných

papieroch totiž môže bývať vlastníkom akcií u osoby, ktorá uplatnila právo výkupu, namietat' neprimeranosť protiplnenia a tiež sa môže voči tejto osobe domáhať, aby dorovнала výšku protiplnenia. Toto právo však zanikne, ak sa neuplatní do troch mesiacov zverejneného od dátumu splatnosti protiplnenia. Vzhľadom na dobu, ktorá uplynula od uplatnenia práva výkupu žalobcom (rok 2019) je úplne právne irelevantné, či žalobcom zložené protiplnenie pokrývalo nároky všetkých bývalých akcionárov, keďže od rozhodného času nepochybne uplynula prekluzívna lehota, v ktorej bolo možné prípadnú neprimeranosť namietat'. Uvedená skutočnosť navyše nemá žiaden vplyv na posúdenie rozhodujúcich otázok, ktoré sú predmetom tohto konania. Žalovaný zároveň v odvolaní neuviedol, aký konkrétny súvis by posúdenie tejto otázky mohlo mať s predmetom konania a rozhodnutím súdu prvej inštancie. Vo vzťahu k otázke primeranosti protiplnenia k zabezpečenej pohľadávke žalovaného, žalovaný neuviedol žiadne konkrétne skutkové tvrdenia, ktoré by odvolací súd mohol vyhodnotiť resp. právne posúdiť. Odvolací súd však poznamenáva, že zákon o cenných papieroch právo namietat' primeranosť protiplnenia priamo záložnému veriteľovi nepriznáva, avšak Občiansky zákonník predpokladá situácie, kedy môže záložný veriteľ konať v mene záložcu, čo sa nepochybne vzťahuje aj uplatnenie námietok neprimeranosti protiplnenia.

65. Podľa žalovaného, v prejednávanej veci je rozhodujúcou otázkou, či v danom prípade skutočne dochádza k zániku záložného práva v zmysle príslušných ustanovení zákona o cenných papieroch, resp. k obmedzeniu práv spojených so záložným právom predovšetkým práva výkonu záložného práva. Odvolací súd sa s týmto názorom žalovaného stotožňuje, avšak nestotožňuje sa s jeho názorom, že súd prvej inštancie nesprávne vyložil ustanovenie § 118i ods. 13 zákona o cenných papieroch, resp. že sa otázkou zmeny rozsahu záložného práva v dôsledku uplatnenia práva výkupu nezaoberal. Opak vyplýva podľa odvolacieho súdu z odseku 17 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

66. Vo vzťahu k obsahu záložného práva žalovaného odvolací súd súhlasí so žalovaným, že k zániku jeho záložného práva nedošlo, vzhľadom na skutočnosť, že nedošlo k jeho výmazu podľa § 50 zákona o cenných papieroch. Záložné právo žalovaného je podľa nesporných tvrdení procesných strán, ale aj podľa Výpisu z registra práv k 11.8.2023 (predložil žalobca spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia čl. 21) stále registrované v registri záložných práv. Záložné právo na cenné papiere v súlade s § 50 zákona o cenných papieroch podlieha registrácii, a to tak jeho vznik, ako aj zánik.

67. S účinnosťou od 1.1.2019 došlo v zákone o cenných papieroch k výraznej úprave práva výkupu (novela č. 373/2018 Z.z.), pričom zákonodarca v dôvodovej správe deklaroval výrazné zjednodušenie práva výkupu (okrem iného). Zákon o cenných papieroch v znení účinnom do 31.12.2018, v ustanovení § 118i ods. 16 výslovne ustanovoval, že okamihom prevodu akcií z povinnej osoby na navrhovateľa zaniká záložné právo k akciám, ak bolo zriadené. Zákonodarca teda už v minulosti predpokladal zásadný vplyv práva výkupu na záložné právo na cenné papiere. V dôsledku vyššie uvedenej novely došlo k vypusteniu tohto ustanovenia, avšak bola do neho namiesto toho vložená povinnosť uschovávateľa vyplatiť záložným veriteľom protiplnenie, čo predtým v dotknutom ustanovení absentovalo.

68. Vzhľadom na to, že ustanovenie § 118i ods. 13 zákona o cenných papieroch vymedzuje povinnosť vyplatiť protiplnenie záložným veriteľom do výšky ich zabezpečenej pohľadávky, s prihliadnutím na účel inštitútu práva výkupu a na historický vývoj tohto inštitútu (jeho obsah podľa úpravy účinnej do 31.12.2018) je podľa odvolacieho súdu správny záver súdu prvej inštancie o tom, že po uplatnení práva výkupu má záložný veriteľ iba právo na poskytnutie protiplnenia a teda, že v dôsledku uplatnenia práva výkupu sa mení obsah záložného práva tak, že jeho výkon už je možný iba týmto zákonom ustanoveným spôsobom.

69. Vo vzťahu k poukazu žalovaného na ustanovenie § 46 ods. 1 zákona o cenných papieroch, podľa ktorého sa zmluvné záložné právo k cenným papierom mení registráciou zmeny v registri záložných práv, odvolací súd uvádza, že zoznam údajov, podliehajúcich registrácii pri záložnom práve na cenné papiere ustanovuje § 47 zákona o cenných papieroch. Je nepochybné, že spôsob výkonu záložného práva medzi povinne registrované údaje nepatrí. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že už samotné právo záložného veriteľa na poskytnutie protiplnenia podľa § 118i ods. 13 zákona o cenných papieroch nepochybne predstavuje zmenu obsahu záložného práva a zákonodarca ani toto právo nepodmienil povinnou registráciou.

70. Zákonné obmedzenie obsahu záložného práva na cenné papiere síce predstavuje zmenu obsahu záložného práva, avšak táto v súlade stanovuje s § 47 zákona o cenných papieroch nepodlieha registrácii.

71. S námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie poskytol nariadeným neodkladným opatrením ochranu iba žalobcovi a žalovanému žiadnu ochranu neposkytol sa súd stotožňuje iba čiastočne. Žalovanému nepochybne zostalo zachované právo na poskytnutie protiplnenia podľa § 118i ods. 13 zákona o cenných papieroch ako aj právo podať žalobu, o čom nesprávne súdom prvej inštancie žalovaný poučený nebol (v rozpore s § 337 ods. 1 CSP).

72. S námietkou o nesprávnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie z dôvodu nesprávneho výkladu/interpretácie listu CD CP sa odvolací súd nestotožňuje z dôvodov, ktoré sú uvedené v odsekoch 60-63 tohto rozhodnutia.

73. Odvolacia námietka žalovaného, že vydanie napadnutého rozhodnutia len na základe vyjadrení jednej strany bez ďalšieho zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP podľa odvolacieho súdu nie je dôvodná, keď takýto postup priamo predpokladá ustanovenie § 329 ods. 1 CSP.

74. Ako dôvodnú v plnom rozsahu odvolací súd vyhodnotil námietku žalovaného o absencii poučenia o oprávnení podať žalobu podľa § 336 ods. 1 CSP resp. § 337 ods. 2 CSP.

75. Zo skôr označených ustanovení vyplýva, že v prípade, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a navrhovateľovi neodkladného opatrenia povinnosť podľa § 336 ods. 1 CSP neuloží, je súčasne povinný vo výroku rozhodnutia poučiť strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, o ich oprávnení podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených, pričom súd je povinný túto žalobu aj špecifikovať, teda uviesť strany a predmet konania žaloby vo veci samej.

76. Zákon tak stanovuje obligatórnu poučovaciu povinnosť (poučiť stranu, proti ktorej neodkladné opatrenie pred začatím konania smeruje, o možnosti podať žalobu a o právnych následkoch s tým spojených), a to v záujme rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov strán, proti ktorým neodkladné opatrenie smeruje. Súd je tak povinný týmto stranám poskytnúť v zmysle ustanovenia § 337 ods. 1 a ods. 2 CSP kvalifikované poučenie.

77. V posudzovanej veci súd prvej inštancie navrhovateľovi neodkladného opatrenia povinnosť podať v určitej lehote žalobu neuložil a svoj postup v tomto smere žiadnym spôsobom neodôvodnil.

78. Odvolací súd vo vzťahu k postupu podľa § 336 ods. 1 CSP dospel k záveru, že už samotným nariadeným neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami vzhľadom na výklad obsahu záložného práva žalovaného, uvedený vyššie. Bolo preto potrebné, aby súd prvej inštancie postupoval podľa § 337 a o oprávnení podať žalobu mal poučiť žalovaného, čo sa však nestalo. Toto pochybenie súdu prvej inštancie malo za následok porušenie procesných práv žalovaného do tej miery, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Avšak odvolací súd sa stotožňuje so žalobcom, že uvedený nedostatok podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP možno napraviť v tomto odvolacom konaní, čo aj odvolací súd urobil, a napadnuté rozhodnutie podľa § 388 CSP zmenil, tak že výrok napadnutého rozhodnutia ponechal nedotknutý a k nemu doplnil chýbajúce poučenie o oprávnení žalovaného podať žalobu, ako aj poučenie o právnych následkoch s tým spojených.

79. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní čiastočne úspešný, pričom nešlo len o nepatrný úspech, vzhľadom na to, že chýbajúce poučenie o oprávnení žalovaného podať žalobu a vymedzenie jej predmetu je významným prostriedkom ochrany práv žalovaného. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

80. Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3: 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu nadriadeného súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).